

فضای مجازی ما را به کجا می برد؟

بی غیرتی روی خط اینترنت!

■ سیمین جم
روزی وقتی صحبت از بی غیرتی و بی تفاوتی نسبت به ناموس می شد تقریباً همه با چشمان گرد شده می پرسیدیم «مگه داریم؟ اصلاً مگه میشه توی کشوری اسلامی روزی برسه که مرد نسبت به ناموسش حالا خواهر، مادر یا همسرش بی تفاوت باشه؟ امکان نداره!» هنوز چند سالی از این تفکرات پاک و پکر نگذاشته است که به عینۀ نمودهایی از این رفتار را می توانیم در بعضی ها و البته فقط بعضی ها مشاهده کنیم، اما همین اندک هم خطرناک است. می بینم، به چشمان خودم می بینم که سردی از نزدیکان ما این تصور که همسرش باید در مقایسه با همسر سایر دوستان یا اقوامش به روزتر باشد ماهانه چندصدهزار خرج ظاهر او می کنه! اما از این قصه که بگذریم، اینکه در یک جامعه اسلامی زوجی در برنامه یک شبکه زرد ویدئویی اینترنتی حضور پیدا کنند و به پرسش های غیر اخلاقی مجری پاسخ بگویند و هزاران نفر هم این برنامه را ببینند، این دیگر خطری بزرگ تر از آن چیزی است که گفته شد، ماجرا را مرور می کنیم و فضیلت در باره آن را در گفت و گو با کارشناسان پی می گیریم.

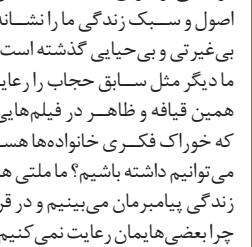
■ تصویر دوم: یک گفت و گوی ناهنجار دیگر
 مجری همان شبکه اینترنتی در همان برنامه اما در مقابل زن و شوهری دیگر نشسته است: «استش رو بگو. خانمت چقدر به نظرت زیباست؟» مرد میهمان بدون آنکه لحظه ای غیرتی شود از خودش بپرسد اصلاً میزان زیبایی همسر من چه ربطی به شما با بقیه دارد در جواب می گوید: «زیباست.» مجری با وقاحت تمام ادامه می دهد: «چقدر؟ از بیست بهش چند میدی؟»

مرد با همان خونسردی قبل می گوید: «۱۸» مجری این بار می پرسد: «الان اون دو نمره رو واسه چی کم کردی؟» خانم که تلاش می کند تمام حرصش را در یک تنه زدن به همسرش خالی کند با

و از خانم می پرسد: «قبل از اینکه ایшон وارد زندگی شما بشه آیا هیچ وقت به مرد دیگه ای علاقه مند بودی یا نه؟ حتی دختر خانم ها یک زمانی رویی دارن، یک بازیگری یک هنر پیشه ای.» خانم بلافاصله با لبخند نام یک هنر پیشه مرد داخلی را ذکر می کند و فضا بر می شود از خنده مجری، خانم و همسرش. مجری ادامه می دهد: «پس رقیب...؟» خانم هم در جواب می گوید: «دقیقاً.» به اینجا ی صحبت که می رسد آقا که معلوم است عصبانیت در وجودش شکل گرفته می گوید: «هر وقت فیلم هاش میان من عصبانی میشم.» مجری این بار با مرور روز خواستگاری این زوج ادامه می دهد و از خانم می پرسد به خواستگاری کدام یک جواب مثبت می دهد و او نام همان هنر پیشه را می برد.

مجری دست از وقاحت بر نمی دارد و خطاب به مرد می گوید: «نظرت رو بگو.» مرد که مشخص است چه می کشد، می گوید: «منطقی است.» حالا خود مجری هم از واکنش مرد شوکه است و می پرسد «جان؟! منطقیه؟!»

■ تصویر اول: یک گفت و گوی ناهنجار
 یک شبکه زرد اینترنتی، از همان شبکه هایی که با ورود سایت های تلویزیونی و تصویری بازار کارشان را به لطف سرک کشیدن در هزار و یک راه ممنوعه کسب کرده اند برنامه ای تولید کرده که انتشار بخشی از آن در گروه های مجازی باعث شده است همه ما شوکه شویم. در مقابل یک زن و شوهری مجری مردی روی یک صندلی نشسته

ندا ملکی*
 کمتر کسی باور می کند ریشه برخی بی تفاوت شدن ها نسبت به حریم های اخلاقی از سرپا ای های شبکه خانگی آن هم ایرانی شکل بگیرد. اگر ما مسلمان و ایرانی هستیم باید بپذیریم که در تمام مراحل زندگی ما یک اصولی داریم که سبک زندگی مان را تشکیل می دهد و باید به این اصول پایبند باشیم. مادامی که ما به اصول اسلامی در هر سطحی از زندگی مان پایبند باشیم جامعه مان را خطری تهدید نمی کند. دقیقاً به همین دلیل است که همه فرهنگی از طریق شبکه اجتماعی و فضای مجازی اصول و سبک زندگی ما را نشانده رفته است. کار از بی غیرتی و بی حیایی گذشته است، وقتی بازیگرهای ما دیگر مثل سابق حجاب را رعایت نمی کنند و با همین قیافه و ظاهر در فیلم های بازی می کنند که خوراک فکری خانواده ها هستند چه انتظاری می توانیم داشته باشیم؟ ما ملتی هستیم که در سیره زندگی پیامبران می بینیم و در قرآن می خوانیم اما چرا بعضی هایمان رعایت نمی کنیم؟

علاوه بر این ما در آموزه های دینی مسان داریم که غیرت اهرم و لوازم ضروری است که باعث پاسداری و حمایت از خانواده توسط مرد می شود. البته ما نمونه غیرتمندی را در زنان هم بسیار داریم مثلاً در ماجرای سقوط خرمشهر این غیرت و حمیت زنان ایرانی بود که باعث شد مرزهای ما حفظ شود و پاسدارانمان با قدرت دفاع کنند. غیرت یک نیاز براساس جنسیت است، همانطور که یک مادر نمی پسندد دخترش به هر کاری دست بزند شوهر و مرد هم راضی نمی شود براساس غیرتش حریم و مرز خانواده نادیده گرفته شود. اگر چه غیرت یک نیاز درونی است اما آنچه ما امروز از غیرت شاهد هستیم یک حس ایرانی آمیخته شده با مذهب است که قوت و قدرت دارد و غیر قابل حذف است. حرف من این است که ارزش ها باید بازآفرینی شوند تا در گذر زمان کم رنگ یا نادیده گرفته نشوند.

لیخند از کنار این فاجعه می گذرد. انگار خانم هم تصمیم گرفته خودفریبی کند. مرد که می بیند اوضاع خراب است ادامه می دهد: «بابا گفتی منطقی منم منطقی گفتم.» مجری این بار با را فراتر از گلیمش می گذارد و می پرسد: «یعنی زیبایی خانمت از نظر تو بیست نیست؟» و هرسه می خندند....

■ تصویر سوم: نسخه غربی ماجرا
 در یک برنامه اینترنتی غربی که سرمایه گذارانش صهیونیست هستند و بیشتر میهمانان این برنامه را هم آنها تشکیل می دهند مجری تلاش می کند راستگویی میهمان را به چالش بکشد. در چند قسمتی که از این برنامه در فضای مجازی پخش شده میهمانان باید به سوالات مجری جواب واقعی و صحیح بدهند حتی اگر بدانند در مقابل پاسخ آنها همسرا یا والدینشان که در سالن هستند آزرده خاطر می شوند یا شاید زندگی مشترکشان از هم بپاشد چون شرط شرکت در این برنامه اینترنتی راستگویی به هر قیمتی است. در یکی از قسمت های این برنامه مجری مرد از میهمان که خانمی با موهای مشکی و بلوز لیمویی است می پرسد: «آیا معتقدی اکثر زنان به زیبایی تو حسودیشون میشه؟» خانم پاسخ می دهد: «میتونم بگم بله.» مجری ادامه می دهد: «آیا اگر بچه ها تون موهای قرمز شوهرت رو به ارث بپرن این موضوع تورو ناراحت میکنه؟» شوهر این خانم که در کنار دیگر استیج نشسته سرش را پایین می اندازد، زن نگاه به شوهرش می کند و جواب می دهد: «باید بگویم بله.» و شوهرش با تأسف شش را تکان می دهد. سؤال بعدی مجری این است که «اگر شوهرت بیشتر پول دربیاره آیا تو بهش بیشتر احترام میداری؟» و زن بازم جواب می دهد: «می توانم بگویم بله.» شوهرش این بار هم به نشانه ناراحتی آمیخته با

درد

اگر یک برنامه اینترنتی صهیونیستی و حتی غربی از میهمان خود در مورد روابط قبیل از ازدواج یا ترجیح شوهر بر پول سؤال بپرسد تا میزان علاقه واقعی زن به شوهرش را بفهمد تعجبی ندارد اما این جای تأسف دار د که یک برنامه اینترنتی با یک کیسی بر داری ناشیانه بخواد برنامه ای بسازد که مردم را جذب کند

عصبانیت سرش را تکان می دهد. اوج وقاحت سؤال های مجری برنامه تا جایی پیش می رود که سؤال های کاملاً شخصی از زن می پرسد و جالب اینجاست که بعد از هر بار پاسخ دادن های خانم جمعیت میهمانان حاضر در سالن صداهایی از سر تعجب در می آورند و بیچاره شوهر خانم که از چهره اش مشخص است در حال فروریختن است فقط به زمین نگاه می کند. در قسمت دیگری از این برنامه اینترنتی میهمان سرباز خانم صهیونیستی است که تجربه حضور در فلسطین را دارد و در مقابل دوربین کاملاً قیجانه از تجربه کودک کشی و به طور کل شلیک به انسان های بی دفاع فلسطین می گوید به طوری که حضاران در سالن از شدت تأسف و تعجب با چشمانی باز و نگاه های تحقیر آمیز او را نظاره می کنند.

■ مقایسه و نتیجه سه تصویر
 اگر یک برنامه اینترنتی صهیونیستی و حتی غربی از میهمان خود در مورد روابط قبیل از ازدواج یا ترجیح شوهر بر پول سؤال بپرسد تا میزان علاقه واقعی زن به شوهرش را بفهمد تعجبی ندارد اما این جای تأسف دارد که یک برنامه اینترنتی با یک کیسی بر داری ناشیانه بخواد برنامه ای بسازد که مردم را جذب کند. غافل از اینکه ایرانی با وجود همه تهاجم های فرهنگی و ورود فرهنگ غربی بازم اصالت و غیرت خودش را حفظ می کند. اگر شوهری نتوانسته جلوی دوربین خودش را از خودش را نسبت به سؤال مجری در مورد علاقه خانمش به یک بازیگر بدهد در مقابل همه مردهایی که این برنامه است که در یک برنامه ویدئویی شکل گرفته و بعدها می خواهد به درون خانواده ها نفوذ کند و اینگونه است که فضای مجازی نرم و آرام هویت، اخلاقی و اصالتمان را می گیرد.

غافل شده اند؟
 قطعاً وجود و تولید چنین برنامه هایی تأثیراتی سوء برای زندگی، رفتار و افکار مردم خواهد داشت. طبیعی است در جامعه ای که اینترنت با این قیمت پایین و ابزار ارتباطی به آسانی در اختیار حجم وسیعی از جوانانی است که به اجبار شرایط بیکاری بخش زیادی از زمانشان را در فضای مجازی سپری می کنند قطعاً حتی یک قسمت از چنین برنامه هایی هم می تواند تأثیرات بسیار عمیق و فاجعه باری داشته باشد.

چند درصد مردم ما امروز از اینترنت و ابزار ی که در اختیار دارند برای انجام کارهای فرهنگی استفاده می کنند؟ چند درصد از ما هر روز قبل از اینکه به این فضا سرزنیم می دانیم از این حجم زیاد اینترنت چه می خواهیم و قرار است در پس این گشت زنی های مجازی به چه هدفی برسیم؟ حقیقتاً بسیار اندک هستیم.

کار به جایی رسیده است که ما به چشم می بینیم جوان ۲۰ ساله ای که باید در شرایط خاص و بحرانی مثل رد شدن از خیابان حواسش به جان خودش و بقیه به ویژه سالمندان باشد آنقدر غرق در این موبایل و فضای مجازی است که تا پای مرگ هم ممکن است پیش رود، خب چرا؟ مسئولان فرهنگی ما وقتی این همه حضور مردم ایران را در فضای مجازی می بینند، وقتی می بینند مردم از بعضی تولیدات تلویزیون ناراضی هستند چرا فکری نمی کنند که مردم را به جای فضای مجازی پای برنامه ها و فیلم های سازنده بنشانند؟

اینکه باتوجه به فضای تولیدات فرهنگی کشورمان یک شبکه اینترنتی فضا را مناسب ببیند برای تولید برنامه اتفاق بدی نیست اما اینکه در کشوری که داعیه دار اسلام و تشیع است یک شبکه اینترنتی به خودش اجازه بدهد با ساخت چند کلیپ، بی اخلاقی را ترویج دهد اصلاً اتفاق قابل گذشتی نیست.

مجری تلویزیون پژوهشگر و کارشناس مسائل خانواده

نگاه

زیر پا گذاشتن اعتقادات برای دیده شدن

فزه سادات حسینی*
 گاهی اوقات برای بعضی ها منافع فردی بر منافع دینی، اجتماعی و حتی منفعتهای یک کشور از حیثیت پیدا می کنه! تصور کنید در کشوری اسلامی که اعتقادات و باورهای دینی مردم از هر چیزی مهم تر است حتی حرف زدن درباره بی حیایی و بی غیرتی بسیار سخت است چه برسد به اینکه بخواهیم برنامه ای تولید کنیم که با هدف رواج این اصول بی اخلاقی و غیردینی باشد. واقعاً تأسف آور است که یک شبکه یا یک برنامه آنقدر موضوع در آمد، دیده شدن، فروش بیشتر و هر بهانه مادی دیگری برایش مهم شود که قید آموزه های دینی، اخلاقی و انسانی را بزند. اتفاقی که امروز در بعضی از شبکه ها و سایت های مجازی می بینیم قطعاً نباید گفت که چیزی جز رواج بی بندوباری، بی حیایی، بی غیرتی و حتی قبح زدایی اجتماعی از برخی حریم های دینی و اخلاقی نیست.

خاطر م است اولین ویدئو از اینگونه برنامه وقتی پخش شد تلاش کردند با عذر خواهی و پیام، اشتباه را توجیه کنند اما امروز با انتشار ویدئوهای بعدی می توانیم بفهمیم که از اول هم این روند تولید، هدفدار تعیین شده است. وقتی صدای اعتراض همه مردم در آید و بگویند این چه برنامه ای است کاملاً مشخص می شود که در این برنامه چیزی آموخته می شده که قطعاً با سبک زندگی ما مغایرت دارد. زمان اعتراض ها هم حرف مردم این بود که چرا برخورد نمی شود. واقعاً من هم نمی دانم که چنین فضاهایی چرا اینقدر رشد می کند و بزرگ می شود. اصل اینکه یکسری از این شبکه های مجازی وجود داشته باشند شاید ضرورت و فرصتی باشد اما اینگونه پیشرفت خود را در حاشیه ها ببینند نکته ناراحت کننده ای است.

حتی اگر تولیدات اینترنتی و فضای مجازی بخش مهمی از فضای فرهنگی کشور ما باشد که در حال حاضر هنوز به چنین نقطه ای نرسیده ایم باز هم تهیه کنندگان و تولید کنندگان این برنامه ها باید بدانند برای دیده شدن، بازار گرمی و رقابت نباید سراغ هر موضوعی بروند و اگر تولیدی هم قرار است باشد باید براساس چارچوب های اخلاقی و

جای خالی برنامه های خوب برای اصلاح سبک زندگی مان

فاطمه آذری*
 وقتی «رسانه ملی» تمام سلیقه های جامعه را پوشش نمی دهد رسانه های مجازی و شبکه های اینترنتی گوی فرهنگ سازی را از رسانه مردمی می گیرد و برای سبک زندگی مردم دالقه سازی می کنند، در حالی که رسانه ملی خودمان باید برنامه های مناسب و جذابی در این زمینه تولید کند. در و نقسای کم کاری تلویزیون، کپی کاری از رسانه های غربی و ممیزی های بدون قاعده این سازمان غریض و طویل، سبب شده است که شبکه های اینترنتی بدون هیچ نظارتی دست به ساخت برنامه های خارج از عرف بزنند و هیچ شورای سیاست گذاری و نظارتی وجود نداشته باشد تا ساختار شکنی بدون قاعده چنین شبکه هایی را کنترل کند. این در حالی است که جامعه ایرانی خانواده محور است و خانواده رکن اصلی جامعه محسوب می شود. با گسترش چنین برنامه هایی حریم خانواده شکسته خواهد شد.

اما چطور ممکن است کسانی که روز گاری در رسانه فعالیت می کردند تا این حد ساختار شکنانه گام در ورطه های بگذارند

بر طبل شبکه های غربی نکویم

راحله امینیان*
 معمولاً در فضای مجازی که این همه طرفدار جوان هم دارد هدف از عکس گرفتن یا حتی منتشر کردن فیلم این است که لایک بیشتری بگیرند یا افراد بیشتری آنان را فالوو کنند اما هر چیزی ارزش و قیمتی دارد و من نمی توانم بپذیرم یک شبکه اینترنتی برای بیشتر دیده شدن و کاملاً بدون هدف دار چندین برنامه هایی تولید می کند؟ نمی توانم بپذیرم که پشت پرده این برنامه ها هدف خاصی نباشد؟ قطعاً مهم ترین هدف از تولید چنین برنامه هایی این است که به مرد خانواده ه القا کند می توانند از خیلی چیزها چشم پوشی و از طرف دیگر حیار از زندگی زن ایرانی و مسلمان حذف کند. سؤالی که مطرح می شود این است که مسئولاتی که مدام ادعا می کنند فضای فرهنگی و مجازی کشور را رصد و کنترل می کنند در زمان ساخت و انتشار این نوع برنامه ها کجا هستند و چرا نمی بینند؟

*مجری